III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

556-OJI EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO PLENARINĖ SESIJA PER *INTERACTIO*, 2020 12 2–2020 12 3

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (kodifikuota redakcija)

(COM(2020) 323 final – 2020/0145 (COD))

(2021/C 56/05)

Pranešėjas **Gonçalo LOBO XAVIER**

Konsultavimasis	Europos Parlamentas, 2020 7 23
	Europos Sąjungos Taryba, 2020 10 15
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnio 1 dalis
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Priimta skyriuje	2020 11 10
Priimta plenarinėje sesijoje	2020 12 3
Plenarinė sesija Nr.	556
Balsavimo rezultatai	242 / 2/ 5
(už / prieš / susilaikė)	

1. **Išvados ir rekomendacijos**

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje, kuriuo siekiama sumažinti tarptautinių mokėjimų eurais kainas ir padidinti valiutos keitimo mokesčių skaidrumą.

1.2. EESRK pritaria tam, kad Komisija turėtų išnagrinėti ir kitas galimybes (taip pat techninį įgyvendinamumą pasinaudoti tomis galimybėmis) taikyti vienodų mokesčių taisyklę visoms Sąjungos valiutoms ir dar labiau padidinti valiutos keitimo mokesčių skaidrumą ir palyginamumą. Vienodų mokesčių taisyklės taikymas visoms Sąjungos valiutoms dar labiau sustiprintų vidaus rinką ir padėtų išvengti bet kokios piliečių, gyvenančių ne euro zonoje ir galinčių, pavyzdžiui, inicijuoti tarpvalstybinio mokėjimo operaciją kita nei euras valiuta, diskriminacijos.

1.3. Kalbant apie šios ataskaitos, kuria siekiama įvertinti keletą pasiūlymo dėl reglamento poveikio aspektų, pateikimą ir aprėpties laikotarpį, EESRK pritaria tam, kad ataskaita turėtų būti pateikta ne vėliau kaip 2022 m. balandžio 19 d. ir apimti bent laikotarpį nuo 2019 m. gruodžio 15 d. iki 2021 m. spalio 19 d.

1.4. Atsižvelgdamas į kodifikavimo principus ir į tai, kad Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija 1994 m. gruodžio 20 d. tarpinstituciniu susitarimu nusprendė kodifikuojamiems teisės aktams taikyti pagreitinto priėmimo tvarką (nes kodifikuojamuose teisės aktuose negalima daryti esminių pakeitimų), EESRK visiškai pritaria tam, kad dabartinio reglamento įsigaliojimo data būtų 2021 m. balandžio 20 d.

2. **Komisijos pasiūlymas**

2.1. Žmonių Europos kontekste Komisija didelį dėmesį skiria tam, kad Sąjungos teisė būtų paprastesnė ir aiškesnė siekiant, kad ji taptų suprantamesnė ir prieinamesnė piliečiams. Šis tikslas nebus pasiektas, jei daug nuostatų, kurios buvo iš dalies ir dažnai iš esmės keičiamos keletą kartų, liks išsibarsčiusios įvairiuose aktuose, ir todėl dalies jų reikėtų ieškoti pradiniame akte, o kitų – vėlesniuose keičiančiuose aktuose. Todėl siekiant surasti konkrečiu momentu galiojančias taisykles reikia atlikti tiriamąjį darbą lyginant įvairius teisės aktus. Dėl šios priežasties siekiant, kad teisė būtų aiški ir skaidri, svarbu kodifikuoti taisykles, kurios buvo dažnai keičiamos ([1]).

2.2. Šiuo Komisijos pasiūlymu (COM(2020) 323 *final*) siekiama kodifikuoti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 924/2009 ([2]). Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 buvo iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 260/2012 ([3]), o vėliau – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/518 ([4]).

2.3. Naujasis reglamentas pakeis įvairius teisės aktus, kurių nuostatos buvo į jį įtrauktos. Dabartinis pasiūlymas niekaip nekeičia šių kodifikuojamų teisės aktų turinio, nes jame tik sujungiami šie teisės aktai, atliekant kodifikavimui būtinus formos pakeitimus ([5]).

3. **Bendrosios pastabos**

3.1. Tarptautiniai mokėjimai turi lemiamos reikšmės ES ekonomikos integracijai ir atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant, kad visų ES valstybių narių piliečiai ir įmonės galėtų naudotis tomis pačiomis bendrosios rinkos teikiamomis teisėmis ([6]). Faktiškai, mokėjimai yra esminis bendrosios rinkos, apimančios laisvą prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimą, elementas. Komisijos tarnybų darbiniame dokumente „Poveikio vertinimas, pridedamas prie Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (EB) Nr. 924/2009 nuostatos, susijusios su tam tikrais tarptautinių mokėjimų mokesčiais ir valiutos keitimo mokesčiais“ ([7]) nurodyta: „Didelė tarptautinių mokėjimų kaina sukuria kliūtis bendrajai rinkai – faktines kliūtis tarpvalstybinei namų ūkių (perkant prekes ir (arba) paslaugas kitoje valiutos zonoje) ir įmonių (dirbant su užsienyje esančiais tiekėjais, pasiekiant klientus kitoje valiutos zonoje) veiklai […]. Didelė tarpvalstybinių mokėjimų kaina taip pat sukuria dvi mokėjimo paslaugų vartotojų kategorijas: euro zonos subjektai, kurie, atlikdami mokėjimus, gali pasiekti daugumą ES piliečių ir įmonių patirdami labai mažai išlaidų, ir euro zonai nepriklausančių šalių subjektai, kurie nebrangius mokėjimus gali atlikti tik nedaugeliui gyventojų ir įmonių. Šiems dviem klausimams spręsti veiksmingiausia imtis ES lygmens teisėkūros veiksmų, kurie atitinka Sutarčių tikslus.“

3.2. Nuo euro įvedimo ES įgyvendino keletą iniciatyvų, kuriomis siekta sumažinti tarpvalstybinių operacijų kainą ([8]). Laikui bėgant su tarptautiniais mokėjimais susiję teisės aktai perėjo skirtingus etapus, kuriais siekta sumažinti euro zonos gyventojų ir įmonių išlaidas. Tačiau, kaip nurodyta pirmiau minėtame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente ([9]): „Mokėjimo paslaugų vartotojų mokamų mokesčių dydis tarptautinių mokėjimų eurais, inicijuotų ne euro zonos šalyse, taip pat tarptautinių mokėjimų ne eurais, nepriklausomai nuo kilmės arba paskirties šalies, atveju keitėsi skirtingai.“

([1]) COM(2020) 323 *final*.
([2]) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 924/2009 dėl tarptautinių mokėjimų Bendrijoje, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 2560/2001 (OL L 266, 2009 10 9, p. 11).
([3]) OL L 94, 2012 3 30, p. 22.
([4]) OL L 91, 2019 3 29, p. 36.
([5]) COM(2020) 323 *final*.
([6]) Žr. Europos Parlamento informacinį pranešimą „Tarpvalstybiniai pervedimai eurais ir valiutos konvertavimas – žingsnis į priekį bendrosios rinkos naudai“, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([7]) Žr. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([8]) Žr., pavyzdžiui, SEPA reglamentą (ES) Nr. 260/2012, kuriuo buvo nustatyti tam tikri operacijų eurais standartai (SEPA kredito pervedimai, SEPA tiesioginis debetas), arba Mokėjimo paslaugų direktyvas, kuriomis padidintas mokesčių skaidrumas ir sudarytos sąlygos patekti į rinką naujiems veiklos vykdytojams.
([9]) Žr. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

3.3. Dabartinis Komisijos pasiūlymas yra dar vienas žingsnis mažinant veiklos išlaidas. Juo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 siekiant:

a) sumažinti tarptautinių mokėjimų eurais kainą: kitaip tariant, tarpvalstybiniai mokėjimai eurais ES viduje neturi kainuoti brangiau nei valstybių narių viduje atliekami mokėjimai nacionaline valiuta. Valstybės narės, kurių valiuta nėra euras, gali nuspręsti išplėsti šio reglamento taikymą savo nacionalinei valiutai (sutikimo dalyvauti nuostata), jeigu jos apie tai atitinkamai praneša Komisijai;

b) užtikrinti didesnį valiutos keitimo mokesčių skaidrumą, kad vartotojai būtų apsaugomi nuo per didelių mokesčių už valiutos keitimo paslaugas ir kad jiems būtų suteikta reikiama informacija, leidžianti pasirinkti geriausią valiutos keitimo variantą ([10]).

3.4. Abu Komisijos pasiūlyti veiksmai būtų žingsnis į priekį Europoje užtikrinant lygias galimybes MVĮ ir išlaisvinant bendrosios rinkos potencialą ([11]). euro zonoje įsisteigusios MVĮ galėtų naudotis didesne paklausa iš vartotojų ir įmonių, įsisteigusių ne euro zonos valstybėse narėse (kuriose didelė tarptautinių mokėjimų kaina yra didelė kliūtis). Savo ruožtu euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse įsisteigusios MVĮ turėtų pigesnę prieigą prie 360 mln. gyventojų (potencialių klientų) ir 16 mln. euro zonos įmonių (klientų ir tiekėjų). Taigi jos galėtų geriau konkuruoti ES rinkoje ([12]). Kitas tikėtinas poveikis – didesnės Europos gyventojų lygybės, susijusios su galimybe nebrangiai atlikti tarpvalstybinius mokėjimus, skatinimas.

4. **Konkrečios pastabos**

4.1. Reglamentu (EB) Nr. 924/2009 dėl tarptautinių mokėjimų visoje ES buvo suvienodinti mokesčiai už tarpvalstybinius mokėjimus eurais ir mokesčiai už mokėjimus eurais šalies viduje (t. y. už operacijas toje pačioje valstybėje narėje). ES valstybės narės, kurių valiuta nėra euro, gali nuspręsti išplėsti šio reglamento taikymą savo nacionalinei valiutai, jeigu jos apie tai atitinkamai praneša Komisijai.

4.2. Nors pasiūlymas dėl reglamento yra svarbus žingsnis stiprinant vidaus rinką, vertėtų apsvarstyti galimybę vienodų mokesčių taisyklę taikyti visoms Sąjungos valiutoms, kaip nurodyta 12 konstatuojamojoje dalyje. Faktiškai, būna atvejų, kai tam tikri bankai, esantys euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse, taiko 15–30 EUR mokestį už tarptautinę-operaciją, kurios suma siekia 100 EUR.

4.3. Vienodų mokesčių taisyklės taikymas visoms Sąjungos valiutoms duotų naudos finansinių paslaugų vartotojams, kuriems būtų taikomos vienodos sąlygos, nepriklausomai nuo valstybės narės ar valiutos, kuria jie atlieka tarpvalstybinę operaciją. Vienodų mokesčių taisyklės taikymas visoms Sąjungos valiutoms būtų dar ryžtingesnis žingsnis, nes tai reikštų, kad mokėjimo paslaugų teikėjai turi suderinti savo mokesčius už visas tarpvalstybines operacijas tarp ES šalių bet kuria ES valiuta su mokesčiais už vidaus operacijas, įskaitant operacijas valiutomis, kurios nėra siunčiančiosios ar gaunančiosios šalies valiuta. Mokėjimo paslaugų vartotojams tokia galimybė tikrai būtų naudinga, tačiau dėl jos mokėjimo paslaugų teikėjai patirtų didelių išlaidų, be kita ko, susijusių su infrastruktūra ([13]).

4.4. Europos Komisija neabejotinai turėtų išsamiau svarstyti šią galimybę, įvertindama naudą ir sąnaudas visiems suinteresuotiesiems subjektams.

([10]) Žr. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([11]) Žr. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([12]) Žr. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([13]) Žr. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

4.5. EESRK mano, kad ateityje persvarstant reglamentą būtų tikslinga paaiškinti padėtį dėl sąskaitose esančių pajamų apmokestinimo, išsamiau apsvarstyti informaciją, kuri turi būti pateikta klientams prieš inicijuojant mokėjimo pavedimą, ir aiškiai nurodyti, kada ir kokiu dažnumu turėtų būti siunčiamas elektroninis pranešimas.

Briuselis, 2020 m. gruodžio 3 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė
Christa SCHWENG